

Εγκληματική κατάχρηση αντιβιοτικών (Πένυ Μπουλούτζα)

Categories : [ΥΓΕΙΑ - ΔΙΑΤΡΟΦΗ](#)

Date : 11 Ιανουαρίου, 2006

Αποτέλεσμα; Τα μικρόβια έγιναν ανθεκτικότερα, κάνοντας δυσχερέστατη την επιλογή της κατάλληλης θεραπείας

Όπως δεν σκοτώνεις ένα μυρμήγκι με ένα οπλοπολυβόλο, έτσι δεν χρησιμοποιείς αντιβιοτικά για την αντιμετώπιση μιας απλής λοίμωξης, τονίζουν οι ειδικοί γιατροί. Η αλόγιστη χρήση των αντιβιοτικών είναι μία ωρολογιακή βόμβα που απειλεί τη δημόσια υγεία, καθώς εκφράζονται φόβοι ότι σε μερικά χρόνια λόγω της αντοχής που αναπτύσσουν τα μικρόβια στα συγκεκριμένα φάρμακα, οι γιατροί δεν θα έχουν φαρμακευτικές επιλογές για την αντιμετώπιση σοβαρών λοιμώξεων. Μόνη λύση στο πρόβλημα είναι η σωστή εκπαίδευση ιατρών αλλά και του κοινού το οποίο σε μεγάλο ποσοστό έχει τη λανθασμένη αντίληψη ότι το αντιβιοτικό είναι «πανάκεια». Είναι ενδεικτικό ότι μόλις το 40% των Ευρωπαίων γνωρίζει ότι τα αντιβιοτικά είναι αναποτελεσματικά εναντίων των ιών (Ευρωβαρόμετρο 2001).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέθεσε στην «Κ» ο πρόεδρος του Ινστιτούτου Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας κ. Γεώργιος Δημόπουλος, η Ελλάδα βρίσκεται ανάμεσα στις χώρες με τα υψηλότερα ποσοστά κατανάλωσης αντιβιοτικών. Μάλιστα, σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέγονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο του προγράμματος Europe Surveillance of Antimicrobial Consumption, η χώρα μας κατέχει τη 2η θέση στην κατανάλωση των αντιβιοτικών για το έτος 2001. Στην Ελλάδα τα αντιβιοτικά βρίσκονται μέσα στις τρεις πρώτες ευρύτερα χρησιμοποιούμενες κατηγορίες φαρμάκων και η χρήση τους αυξάνεται διαρκώς. Ειδικότερα, με βάση τα στοιχεία πωλήσεων του έτους 2003, τα αντιβιοτικά καταλαμβάνουν την 3η θέση σε αξίες με μερίδιο 11,45%, με μέσο ρυθμό αύξησης 11,29% για την τελευταία πενταετία.

«Η υπέρμετρη κατανάλωση αντιβιοτικών», επισημαίνει στην «Κ» ο πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Λοιμώξεων κ. Παναγιώτης Γαργαλιάνος, «οδηγεί σε αύξηση της αντοχής των μικροβίων στα φάρμακα, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η επιλογή

της κατάλληλης θεραπείας. Έτσι, πολλές φορές οι γιατροί αναγκάζονται να δίνουν αντιβιοτικά που κρατούν για εξαιρετικές περιπτώσεις». Και προσθέτει: «Εάν αχρηστεύσουμε με αυτόν τον τρόπο όλα τα αντιβιοτικά, σε λίγα χρόνια θα πεθαίνουν ασθενείς αφού δεν θα έχουμε φαρμακευτική λύση».

Σύμφωνα με τον κ. Γαργαλιάνο, το πρόβλημα είναι παγκόσμιο. Ωστόσο, στην Ελλάδα, υπάρχει η αίσθηση ότι οι γιατροί σε μεγάλο ποσοστό είτε δίνουν λάθος αντιβιοτικά είτε χορηγούν τα συγκεκριμένα φάρμακα σε περιπτώσεις που δεν χρειάζεται, όπως π.χ. σε ιώσεις. Επιπλέον, σε αντίθεση με άλλες χώρες της Ευρώπης ή της Βόρειας Αμερικής, οι φαρμακοποιοί δίνουν αντιβιοτικά χωρίς τη συνταγή γιατρού.

Σε τι όμως διαφέρει η κακή χρήση των αντιβιοτικών έναντι άλλων φαρμάκων; Ο κ. Γαργαλιάνος τονίζει ότι «εάν δώσεις ένα φάρμακο π.χ. για την πίεση που δεν είναι κατάλληλο, τότε ζημιώνεται μόνο ο ασθενής. Εάν όμως δώσεις αντιβιοτικό χωρίς να πρέπει, κάνεις κακό στον ασθενή, στην οικογένειά του, στην πόλη του, στη χώρα ολόκληρη, καθώς το μικρόβιο που αποκτά αντοχή μπορεί να διασπαρεί πολύ εύκολα στον πληθυσμό, ακόμα και με την απλή χειραψία.

Ο κ. Γαργαλιάνος τονίζει: «Στην Ελλάδα, αντοχή στα αντιβιοτικά παρουσιάζει το νοσοκομειακό παθογόνο ψευδομονάδα, ενώ όσον αφορά στα παθογόνα της κοινότητας (εξωνοσοκομειακά), αντοχή έχει αναπτύξει ο σταφυλόκοκκος και ο εντερόκοκκος. Επίσης κοινά μικρόβια ουρολοιμώξεων, όπως το κολοβακτηρίδιο, εμφανίζουν αντοχή στα αντιβιοτικά πρώτης γραμμής». Λύση στο πρόβλημα δεν μπορεί να προσφέρει η φαρμακευτική έρευνα, η οποία όπως υπογραμμίζει ο κ. Γαργαλιάνος, «δεν έχει δώσει πολλές ελπίδες για την παραγωγή νέων ομάδων αντιβιοτικών ούτε αναμένεται».

Όπως τονίζει ο κ. Δημόπουλος, «είναι στην ευθύνη της Πολιτείας η παρακολούθηση της χρήσης των αντιβιοτικών, η ενημέρωση της επιστημονικής κοινότητας, η λήψη ρυθμιστικών μέτρων και η διεξαγωγή ελέγχων». Στο πλαίσιο αυτό, το ΙΦΕΤ έχει αναλάβει δράση στην παρακολούθηση της διακίνησης των φαρμακευτικών προϊόντων ανθρώπινης και κτηνιατρικής χρήσης, τη διεξαγωγή μελετών και τη συμμετοχή σε σχετικά ευρωπαϊκά προγράμματα. Επιπλέον, έχει υλοποιήσει

εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού για την ορθή χρήση των αντιβιοτικών ενώ προγραμματίζει την έκδοση οδηγού με τίτλο «οι λοιμώξεις της κοινότητας και η θεραπεία τους», που απευθύνεται στον κλινικό γιατρό με συγκεκριμένες οδηγίες συνταγογράφησης.

Οι παιδίατροι

«Οι Έλληνες παιδίατροι», σημειώνει ο κ. Γαργαλιάνος, «έχουν συμμορφωθεί στις οδηγίες για την ορθή χρήση των αντιβιοτικών σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι οι παθολόγοι που «παρακολουθούν» τους ενήλικες. Ειδικά οι γιατροί θα πρέπει να γνωρίζουν ότι μπορούν να χορηγούν αντιβιοτικά μόνο όταν είναι σίγουροι ότι υπάρχει μικροβιακή λοίμωξη και ότι κατευθύνουν το αντιβιοτικό στην εστία της λοίμωξης. Και πάντα με γνώμονα τις ανεπιθύμητες ενέργειες που μπορούν να προκύψουν από τη χορήγηση του αντιβιοτικού».

(Πηγή: "Καθημερινή" 29-1-2005)